

KLIK
klik
lesbrief

Strijdtoneel

Inleiding

Museum Prinsenhof Delft en de zAAk A presenteren in Theater de Veste: 'Strijdtoneel'. Een interactieve, humoristische en filosofische jeugdtheatervoorstelling over Willem van Oranje.

De voorstelling daagt de leerlingen uit om te filosoferen over vragen als: Wat betekent het om bij een groep te horen, en wie bepaalt dat? Wanneer mag je in opstand komen? En wanneer is braaf zijn laf?

In een gastles komt een museumdocent van Museum Prinsenhof Delft naar school om met de leerlingen te filosoferen over de thema's van de voorstelling.

Strijdtoneel bestaat uit

- Voorbereidende les door de leerkracht over het historische verhaal van Willem van Oranje en de Opstand.
- 15 minuten
- Voorbereiding op het theaterbezoek.
- 10 minuten
- Bezoek aan de voorstelling 'Strijdtoneel' van Museum Prinsenhof Delft en de zAAk A in Theater de Veste.
- 60 minuten

Lesdoelen

Artistieke doelen

De leerlingen:

- Ervaren hoe het is om een theatervoorstelling te zien.
- Vormen een mening over wat ze op het toneel gezien en gehoord hebben.
- Ontdekken op welke manier je een verhaal kunt vertellen op het toneel vertellen.

Educatieve doelen

De leerlingen:

- Begrijpen dat geschiedenis invloed heeft op het heden.
- Ontdekken de ideeën van Willem van Oranje en passen die toe op hun eigen leven en de huidige tijd.
- Ontwikkelen een open en nieuwsgierige houding door met elkaar te praten, goed te luisteren en leren hun oordeel uit te stellen.
- Zijn enthousiast gemaakt om Museum Prinsenhof Delft nog een keer te bezoeken.

kerndoel 3 + 38 + 52 + 53 + 56

Vorbereidende lessen

totaal 25 min.

Er zijn twee belangrijke zaken die in de klas voorbereid moeten worden:

- Het verhaal van Willem van Oranje.
 - De praktische kant van het theaterbezoek.
- Je kunt de voorbereidende les ook opsplitsen in twee voorbereidingsmomenten.

Vorbereidende les Willem van Oranje

15 min.

Benodigheden

- digibord om video's af te spelen of, indien gewenst, eigen lesmateriaal

De theatervoorstelling die jullie gaan zien is géén historische vertelling, maar een hedendaagse metafoor voor het verhaal van Willem van Oranje. Daarom is het belangrijk dat deze geschiedenis in de voorbereidende les behandeld wordt. Zo raken de leerlingen vertrouwd met dit verhaal, en zij de verbanden ontdekken tussen wat ze in het theater zien en het historische verhaal.

Optie 1 - bekijk de video's van Klokhuis

De twee video's samen geven de leerlingen alle informatie om de voorstelling te kunnen begrijpen. Je kunt bij de video's kiezen voor een korte versie (zonder sketches tussendoor) of een lange versie (met sketches). Met de korte versies van de video's zijn de leerlingen in een kwartiertje klaargestoomd voor de voorstelling.

Video 1 - Klokhuis over Willem van Oranje

Korte versie - 7 min.
schooltv.nl/video-item/willem-van-oranje-prins-van-oranje-nassau

Lange versie - 14 min.
schooltv.nl/video-item/het-klokhuis-willem-van-oranje

Video 2 - Klokhuis over de Beeldenstorm

Korte versie - 6 min.
schooltv.nl/video-item/de-beeldenstorm-godsdiensstrijd-in-de-nederlanden

Lange versie - 15 min.
schooltv.nl/video-item/het-klokhuis-beeldenstorm

Optie 2 - Stel zelf een les samen

Zelf een les samenstellen kan natuurlijk ook! Zorg er dan voor dat de volgende elementen behandeld worden:

- Willem van Oranje
- Katholieken vs. Protestanten
- Opstand
- Beeldenstorm
- Filips II
- Hertog van Alva
- Vogelvrijverklaring Willem van Oranje
- Oorsprong/betekenis Wilhelmus

Vorbereidende les theaterbezoek

10 min.

In het theater gelden weer andere regels dan bijvoorbeeld in de bioscoop. Check bij de leerlingen wie er wel eens naar een theater is geweest. Wat is een theater? Hoe ziet het er daarbinnen uit? En welke regels gelden daar?

Extra informatie

Strijdtoneel is een interactieve voorstelling. De acteurs gaan tijdens de voorstelling in gesprek met de kinderen in de zaal. **Houd dit nog even als verrassing voor de kinderen.** Let er in de voorbereiding op dat je de kinderen vertelt een rustig, geconcentreerd publiek prettig is voor de acteurs, maar zorg ervoor dat ze zich wél uitgenodigd voelen om tijdens de voorstelling met de acteurs te praten.

Dus niet: "tijdens de voorstelling mag je niets zeggen/moet je je mond dichthouden"

Maar wel: "praat tijdens de voorstelling niet met je klasgenoten".

De voorstelling

60 min.

Let op: Omdat het museum vanaf januari 2025 gesloten is voor een verbouwing vindt de voorstelling plaats in Theater de Veste, Asvest 1 in Delft.

De voorstelling is een hedendaagse metafoor voor het historische verhaal van Willem van Oranje. De voorstelling daagt de leerlingen uit om te filosoferen over vragen als: Wat betekent het om bij een groep te horen, en wie bepaalt dat? Wanneer mag je in opstand komen? En wanneer is braaf zijn laf?

Praktische informatie

- Zorg ervoor dat jij en je groep ongeveer 15 minuten voor aanvang van de voorstelling in het theater aanwezig zijn, zodat de voorstelling op tijd kan beginnen.
- Kom je met de fiets? Bij het theater staan fietsenrekken waar de leerlingen hun fiets kunnen plaatsen. Zorg ervoor dat er geen fietsen tegen de glazen gevels worden gezet.
- Zorg ervoor dat er voldoende begeleiding is en ga als begeleider tussen de leerlingen zitten.

.....

Colofon

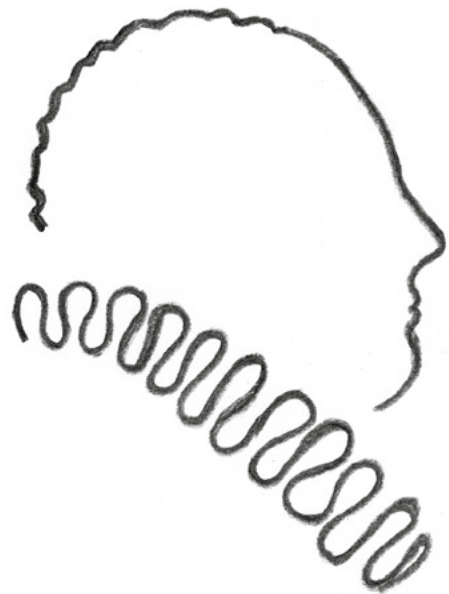
Dit programma is tot stand gekomen met dank aan Museum Prinsenhof Delft.

Vervolg

Enige dagen na de voorstelling komt er een museumdocent naar de school voor een verwerkingsles. De les kan plaatsvinden in het vaste lokaal van de klas. Over deze verwerkingsles krijg je een mail met informatie en een link naar de bijbehorende lesbrief.

.....

Veel plezier!

Boekentips

Wil je voorlezen in de klas?
Of willen leerlingen zich verder verdiepen?
Bekijk de boekentips.

Over vroeger en nu: verhalen bij de canon ⁹⁺

Historische verhaal over de periode van Willem van Oranje.

- De eed van trouw - p. 100 t/m 109

Schrijver: Agave Kruijssen e.a.

Illustrator: Els van Egeraat

Uitgeverij: Ploegsma

De gijzelaar en de bastaard ¹⁰⁺

Filips Willem, zoon van Willem van Oranje, vertelt zijn levensverhaal. Hij wordt gegijzeld door de koning van Spanje.

Schrijver: Arend van Dam,

Uitgeverij: Van Holkema & Warendorf

Lang geleden... ⁸⁺

Daaruit de volgende historische verhalen

- Willem van Oranje - p. 47 t/m 49
- De geuzen in Den Briel - p. 52 t/m 54
- Kenau Simonsdochter Hasselaer - p. 55 t/m 57
- Hutspot, haring en wittebrood - p. 58 t/m 60
- De dood van Willem van Oranje - p. 61 t/m 62

Schrijver: Arend van Dam

Illustrator: Alex de Wolf

Uitgeverij: Holkema & Warendorf

Willem van Oranje: het ontstaan van Nederland ¹⁰⁺

De periode van Willem van Oranje in stripvorm

Schrijver: Franky Drappier

Illustrator: Jan Kragt

Uitgeverij: Education

**Meer weten
over een boek?
Klik op de titel.**

De wortels van oranje ⁹⁺

Een boek vol weetjes over Nederland

- De wortels van Oranje - p. 30 t/m 31

Schrijver: Marc ter Horst

Illustrator: Wendy Panders

Uitgeverij: Lannoo

Van nul tot nu - deel 1

Een stripverhaal over het ontstaan van Nederland,

Schrijver: Co Loerakker

Illustrator: Thom Roep

Uitgeverij: Big Balloon

Alleen maar Verliezers ¹²⁺

Officieel een leesboek voor leeftijd 12 tot 15 jaar.

Delen zijn geschikt als voorleesboek in de klas.

Schrijver: Jan Willem Blijdorp

Wil je deze handleiding gaan afdrucken? Wees zuinig met papier en print dubbelzijdig.